

Luceafărul

Revistă săptămânală pentru
literatură, artă și politică

Director: Octavian Goga ■ ■ ■

Redactor: Oct. C. Tăslăuanu

An. XI. Nr. 24. Vol. I.

■ ■ Cuprinsul: ■ ■

Z. Bărsan . . .	De de mult (poezie.)	I. N. Pârvulescu	Dragoste. Yecernie (poezii.)
Tiberiu Crudu . . .	De pe la noi, ce-a fost odată.	I. Agârbiceanu . . .	Povestea unei vieți (roman).

Cronici: Traian G. Dimitriu-Șoimu: Cu prilejul unei anchete literare. I. Z. Lais: Politică și entusiasm. Insemnări: Poemele singurătății. † Aurel Berari. Un cor țărănesc în Maramurăș. Turneul Mărcuș-Crișan. Bătaie cu flori...

Ilustrațiuni: Corul bis. a plugarilor din Slatina Marmației.

Sibiu, 10 Iunie v. 1912

Prețul unui număr: 40 bani.

LUCEAFĂRUL

REVISTĂ SĂPTĂMĂNALĂ PENTRU LITERATURĂ, ARTĂ ȘI POLITICĂ.

APARE SUB ÎNGRIJIREA UNUI COMITET DE REDACȚIE.

Colaboratori: I. Agârbiceanu, D. Anghel, Z. Bârsan, G. Bogdan-Dulcă, Dr. T. Brediceanu, Dr. C. Bucșan, Al. Cazaban, Il. Chendi, I. Ciocărlan, V. Cioflec, D. N. Clotori, Al. Ciura, Otilia Cozmuța, Maria Cunțan, Dr. Silviu Dragomir, I. Duma, Victor Eftimiu, I. Enescu, Aurel Esca, Elena Farago-Fatma, Em. Gârleanu, Dr. Onisifor Ghibu, Ion Gorun, A. Herz, Constanța Hodoș, Nerva Hodoș, Șt. O. Iosif, I. I. Lăpădatu, E. Lovinescu, Dr. I. Lupăș, Dr. I. Mateiu, Corneliu Moldovan, Dr. G. Murnu, D. Nanu, V. C. Osvadă, I. Paul, Clincinat Pavelescu, H. P. Petrescu, Ecaterina Pitiș, Gh. Popp, Dr. Sextil Pușcariu, Dr. P. Roșca, G. Rotică, M. Sadoveanu, C. Sandu-Aldea, M. Săulescu, M. Simionescu-Râmniceanu, V. Șorban, I. U. Soricu, Victor Stanciu, Caton Theodorian, D. Tomescu, Lazar Triteanu.

ABONAMENT :

Austro-Ungaria:

1 an 20 cor. 6 luni 10 cor.

Pentru preoți, învățători și studenți: 1 an 16 cor.

România și în Străinătate:

1 an 25 cor. 6 luni 13 cor.

Reclamațiile sunt a se face în curs de 14 zile după apariția fiecărui număr. Pentru orice schimbare de adresă se vor trimite 20 bani în mărci postale.

Abonamentele, plătite înainte, sânt a se trimite la adresa:

Adm. rev. „Luceafărul“, Sibiiu (Nagyszeben).

Noui piese muzicale de Tiberiu Brediceanu

LA ȘEZĂTOARE

Icoană din popor (un act cu un preludiu)

Text de C. Sandu-Aldea și I. Borcia.

CUPRINSUL:

Preludiu și cor.	Nr. 5. Melodrama	Nr. 9. a) Solo de tuiar
Nr. 1. Doina lui Sorin	• 6. Cântecul Ilenei	• 10. Brău
• 2. Mândruță cu ochi verzi	• 7. De masă	• 11. Duet
• 3. Cântec din bătrâni	• 8. Scenă	• 12. Învârțita și cor.
• 4. A lui Moș Marin	• 9. Cântec haiducesc	

Partitura pentru canto și piano cor. 8°—, fr. 10—

Doine și cântece românești.

(Canto și piano).

Caletul III.
Păsărică mută-ți cuibul.
Leagănă-te frunzuliță.
Turtură din valea săcă.
Ardemi-te-al codru des.
Ce vii, bade, târzior.
Tu te duci, bade, sărace.
Foaie verde, foaie lată
Pe unde umblă doru'.

Caletul IV.
Pe sub flori mă legănal.
Foaie verde, pup de crin.
Sus în vârful dealului.
Mândro, de dragostea noastră.
Când treci, bade, pe la noi.
Frunză verde, frunzuliță.
Auzi, mândro, cucu-ți cântă.
S'a dus cucul de p' aici.

Jocuri românești.

(Piano solo).

Caletul IV.

Hora.	Pe picior IV.	Ardeleana V.
Învârțita III.	Din Maramurăș.	Danțu.
Brău V.		Ardeleana (ca'n Bănat) VI.

Prețul unui calet cor. 4°—, fr. 5°—

Quadrille pe motive românești cor. 2°—, fr. 2^o50

Hora (cis moll) „ 1^o50, „ 2°—

De vânzare la:

Librăria arhidiecezană, Sibiiu (Nagyszeben).

CORUL BIS. A PLUGARILOR DIN SLATINA MARMATIEI.

Orice reproducere fără indicarea izvorului e oprită.

De de mult...

Povestea-i veche... Supt la faţă ca un sfânt
Un drumeţ la o răscruce răsări ca din pământ!
Om sărac! O vieajă 'ntreagă n'a visat decât un drum...
Şi-acum trei îi stau deschise... Din nici unul, trei acum!
— Aiurat priviă bătrânul la răspântii... ca o cruce
Părăsită şi pustie, neştiind pe und' s'apuce...
Ar fi vrut pe câte-şi trele să-şi pornească anii grei...
Şi plângând, de bucurie îşi rupea sufletu 'n trei!

În amurgul de văpaie soarele muriă mareţ
Când din zarea 'nsângerată se ivi un călăreţ,
Îmbrăcat în haine scumpe numai fire de argint
Desminţind de data asta depărtările ce mint...
Se oprî grozav în faţa tristului drumeţ:

Streine,

Cine eşti?... Ce cauţi pe-aicea?

— Sunt un om şi eu ca tine
Şi-am plecat pe-o noapte aspră să-mi caut calea spre noroc...
Căutam un drum... doar unul... şi-acum trei mă ţin pe loc...
De-aşi porni pe cel din stânga, aşi ajunge?

— Ce 'ntrebare!

Drumul ăsta duce 'n codrii... Şi-apoi până 'n mal de mare
Sunt tot codrii mei şi nimeni n'are dreptul să-i străbată!...

— Dar acesta, cel din mijloc?...

— Până 'n zarea depărtată

Şi-apoi dincolo de zare de te pierzi în infinit
Sunt tot câmpurile mele... Nici acum n'ai nimerit!

— Voiu porni pe cel din dreapta... D-zeu la toţi împarte...

— Nu, nu poţi nici pe acesta... Nu vezi strălucind departe?...

E castelul meu de aur moştenit din alte dăţi...

De te duci, am câni năprasnici şi te-ar rupe în bucăţi!...

Călăreţul pleacă 'n goană spre castelul lucitor...

Tot mai neagră cade noaptea peste bietul visător...

— Veşnica poveste veche şi pe care toţi o ştiu:

Un sărac rămas în lume ca un stâlp într'un pustiu!

Z. Bârsan.

De pe la noi, ce-a fost odată.

— Fragment. —

Așa să mai mână vorba o bucată de vreme până ce clăcașii, harnici la stat, o schimbă 'n cimilit. Fetele, cari-s cele mai nerăbdătoare ființe de pe lume, să grăbesc din toate părțile să spuie gâcitori și, dacă să poate, să păcălească pe cineva. Aici li se vede toată istețimea și felul cum să trudesce să placă băetanilor. Ele nu încunjură de loc vorbele prea deochiate și gura spune tot, fără nici o teahună. Fiecare toarnă gâcitoarea așa cum a auzit-o din bătrâni, fără să se rușineze un pic, fără să bage în seamă că e fată și nu să cuvine să spuie sau să asculte răspunsurile ce să dau uneori chiar pe drumul mare. Dacă ele nu să sfiesc, băetani nici atâta. Ei caută să le spuie pe șapte părți mai presus și, când să află vreunul șotelnic tare, atunci îi varga lui Dumnezeu: trânteste câte una de 'nghiață apă, iar fetele tac pitic și-și dau numai ghionturi.

La cimilituri de obicei e cea mai mare veselie. Nimeni n'are chip să se stăpânească și râde de cum să spune gâcitoarea și până să desleagă. De cimilit cimilesc cu toții, cari cum apucă și cum le tună prin minte. Fiecare caută să te facă să-ți bați capul și să-ți frământă mîntea, numai și numai să nu ieși la mal cu una cu două. Mai ales aceia cărora le-au mers vestea de taclale și au ținere bună de minte, înșiră atâtea, de te miri de unde le mai scot. Uneori să 'ncaieră câte doi, un flăcău ș'o fată, bunăoară, ș'atunci îi frumos să-i vezi cum se luptă.

„Eu ți-am nimerit-o pe-a ta, fa suveică, ian să văd tu pe-a mea îi nimeri-o?”

Și bieteles fete, ca să nu rămâie a lor de rușine, să amărănesc cu toatele și se muncesc poznă mare, ca să puie 'n cofă pe flăcăi. Nu-i păsuiesc, Doamne ferește! Mai ales că au ciudă strașnică pe dânșii, pentru că ei îs tâlhăroși de tot la prujituri și păcăleli. Ca să-i încurce 'n vorbă și să-și răsbune pe răsul lor, cea mai ageră dintre fete, umblă uneori să închipuie atunci vreo cimilitură, dar nu reușește totdeauna.

„Taci fa, taci, că asta tu ai slimuit-o acum, n'o mai fost ea gâcitoare cât îi hău!”

Fata, dacă-i mai îndrăzneată, caută să ție a ei înainte până ce, ori să stârnește răsul, ori flăcăii năcăjiți strigă hotărît:

„Hei, pupăzelor, tacă-vă flioanca și nu mai rășniți atâta din gură, că nu curg decât minciuni!”

Dacă nu tac, să găsește câteun procler de băiat care pune mâna pe cutia cu chibrituri, suflă 'n lampă și face 'ntunerice beznă. De chiu și vai să umple 'ndată casa întreagă. Fetele spăriete să strâng la un loc ca căprioarele, flăcăii să răped la ele ca lupii, iar copiii, tâlhari, umblă iorgusa printre picioarele tuturor, doar vor pune mâna pe furci și gHEME, să le ascundă prin tindă ori pe după rășniță.

Până ce gazda jărește focul, care adesea doarme dacă nu cumva vreun băiețel i-a purtat de grijă să-i toarne apă mai din vreme, până ce dă peste chibrituri, e părjol mare 'n cele fete. Când lumina să aprinde, toți fug la focul lor, s'astâmpără pe lăiți și... par'că n'a mai fost nimic. Copiii nici nu suflă sărmanii și stau cuminți ca sfinții, de frică să nu-i buzdugănească lelițele. Numai hoții de băetani rād într'una pe seama fetelor îmbujorate ce s'achipuie 'n sân și blastamă de te iesă foc din gură. Cei vinovați întorc capul în altă parte și să fac ne-aude, ne-avede. Alții, mai hâtri, prind să răscolească jarul cu vorbe pocăite.

„Măi, al dracului drac, nici în cap să-ți vie! Oare cine o mai făcut și pozna asta, cu lampa?”

— D'apoi dă, bre, pe mine mă 'ntrebi?

— Pe cine dar, măi Vasilică, ce? Tu nu ești din satu ista?

— Da ian uite colo, spre divan: fetele cele oare ce suflă așa greu, par'co tras la jug, bată-le hazu...

— Dă, măi frate, pui-băiat, știu eu? Da încă să fi văzut mai nainte cum strigau, par'că erau în pădure și dăduse o dihanie 'ntre dânsle!”

Frăsina lui Rujuc, vânăta la față:

„Dacă sunteți afurisiți de nu mai este de

chip. O tunat și v'o adunat. Ș'acuma, voi ca voi, da cum mi-i ciudă mie de nodăcii ceia de băieți, Doamne! Îmi vine să crep. S'amestecă și ei ca mățele 'n zestre. Să-i prinzi câte pe unu și să le sucești gâtu ca la dracu. Ia așa!" (face semnu cu mâna).

Șărpeanu:

„D'apoi la ce, săracii, ei ce-s vinovați?

— Săracii?... Dacă-s săraci, la ce-o stâns lumina? De ce n'o șezut binișor, arde-i-ar focu draci să-i ardă!

— S'o stâns singură lumina, fetelor, ce sunteți nebune. S'o gătit gaza și trebuia să se stângă. Ei, mititeii, is toți numai de-o schioapă, nici n'ajung până la cuiu.

— Las că știm noi! Voi cu cine aveți să țineți, sãmânța dracului“.

Vasile, foarte smerit:

„O, dacă-i așa, ian stăi o leacă! Voi la ce tolocăniți de geaba din gură și spuneți numai minciuni. Acea, jură tu drept, eră gâcitoare?

— Gâcitoare, da, gâcitoare! Ce, numai decât ca ale voastre, să strâmbe nasul și să-ți astupi urechile când le cimiliți?

— Ei, ce mai zici și tu. Par'că voi sunteți mai de treabă, voi nu vorbiți de frupt în zile de sec! Lăsați-mă că doar tu, cu gurița la, ai spus cele de mainte cu mânușa, cu lumânarea, cu ochiu și dă, să ierți mata, nu erau tocmai de obrazu tău. Și vezi, eu is de treabă, eu nu zic nimic“.

Fata rușinată:

„Apoi... așa-s cimiliturile, doar nu le-am făcut eu.

— Hm... vezi? Vezi cum sunteți? ...Un fel de... ducă-mă Dumnezeu, da eu nu vreu!“

Șărpeanu, răstit:

„Măi da tăceți din gură, măi! Iar v'ați luat la harță cu fetele? Dați-le la pârda lnicu, că cu ele n'o mai scoateți în capete niciodată. Ori cum le-i da, ele caută să cadă tot în picioare, ca și mățele.

— Ba, d-voastră, bădiță, sunteți așa, nu noi, strigă Susana lui Bocăneț.

— Se prea poate. Da nu cumva ați pofți să ne 'mbrobodiți, să purtați voi căciulă și noi tulpan? Las că știu eu. Voi ați vrea să cânte la casă găinile nu cucoșu. Apoi nu se poate, măi leliță Susană, nu, o trecut vremea aceea“.

Dumitru Puraveț, sucindu-și musteața-i bălaie:

„Că deaceea, să nu zici că nu-i așa. Decât îți spun eu că n'au s'ajungă niciodată. De ce? Pentrucă fetele din ziua de azi, nu-s nici apă, nici uncrop.

— Parcă eu nu văd! Toate-s un fel de... du-te 'ncolo, vino 'ncoace, șezi binișor, nu-mi da pace! Nu le mai alegi capătu.

— Așa-i!

— Și la urmă tot ele cu gura mare, tot ele că noi suntem afurisiți, că nu ședem binișor, mă rog câte coarne 'n puțină. Apoi, apoi, să nu le botezi?

— Ei, las pe aldată botezu!“

Acum spune tu, măi Sandule, cimilitura ceia de mainte. Da vezi să fie coala, cu miez, nu fleac.

— Las pe mine măi Șărpene, n'avea grijă. Una din fundul tartarului. Iaca, cinel-cinel... măi tu, ascultați ori nu?

— Ascultăm, ascultăm, spune!

— Cinel-cinel: am un iaz, cu malurile verzi, peștii 'ntrânsu is negri, apa roșă.

Șărpeanu mulțumit.

„Bravo! Așa mai vii de-acasă! Așa n'țeleg și eu, da nu că cele ce-o stâns lampa de urite.

— Hai găstelor, nu găgăiți nici una? Ce-i asta?“

Fetele, ca să găcească mai repede, s'adună iute la un loc, șorobotesc ele 'n de ele, par'că fierb șerpui piatra cea scumpă. La urmă, când văd că nu-i nici un chip, să împrăstie supărate.

„Apoi, bădiță, asta n'o știm!

— Aaa, bine-mi pare! Încaltea v'o dat de hac Sandu nostru. Așa. Să trăiești, măi Sanducule. M'ai ușurat la inimă. Dumnezeu să te ușureze și pe tine, de păcatele cele grele“.

Susana, plină de mânie:

„Dacă-i așa, bădiță, să vă spunem și noi una să vedem îți găci-o?

— Hai să vedem și pozna asta.

— Să vedeți! Iaca, cinel-cinel: ochi în plopi, scânduri în gropi, funii întinse, gheme strânse.

— Taci fa, c'aista-i bostanu toată ziua! Bostanu cu vițele întinse. Atâta lucru să nu știm noi?

— Bine, bostanu! Atunci alta: Haci-haci, prin copaci; iuș-ieuș, prin păiuș.

— Vântu fa, de dimineață și până 'n seară!
Alta că asta nu-i de leac.

— Iaca și alta, par'că-i mare sărbătoare?
Sus stele, jos stele, vai de tălpile mele.

— Hei, stele-pocostele! Asta cine n'o știe?
Și Grămadă de pe cofă, că-i țigan și tot o
gâcește. Nu-i așa, bre? Iarna, când is nopțile
senine și ger de cască mâțele, nu sclipesc
fulgii de jos ca stelele pe cer? Și când, pe
la miezu nopții, venă tatu-tău bat dela crâșmă
și vă făcea pe toți grămadă, nu umpleați ușa
cu voi, nu eră vai de tălpile voastre când
vă luă bengu de frig în drum?

— Ei, fa, n'am nimerit? Degeaba, n'aveți
voi noroc în ia-sară! Puteți să vă trudiți până
mâne, c'asa cu cigai-niga, nu faceți nimica.
Dac'ați spune ceva mai cum se cade, un
fel de... oastea unui craiu într'un vârf de
paiu, calea-valea, poate-ar mai merge.

— Macu-i bădiță, macu, strigă Frăsina și
Zoița lui Macovei.

— Macu fie! Încă una și, dacă-ți găci-o
și pe asta, v'o spun și pe cea dintâiu: Cinel-
cinel, străchinuță verde, fundu nu se vede

— Fântâna, fântâna!

— Fântâna o fi, zăludelor, da făceți din
gură, nu-mi scoateți sufletu!... Eu nici nu
voiam să spun asta și voi m'ați și 'neacă în
fântână.

— Ei, bădiță Vasile, cum văd eu, vrei să
ne năcăjești.

— Ba nici un năcaz, scumpo. Iacăta una,
pe loc, ferbinte: Cinel-cinel, am o păsăruie
cu minciuna 'n gușă și cu dreptatea pe spi-
nare.

— Cântariu, strigă cu toatele.

— Cântariu! Și dacă-i cântariu, ce-i cu
asta? Ce-ați folosit?

— Ce folos? Nici un folos! Atâta numai
c'am găcit și de-acum trebuie să ne spui
aceea cu iazu și peștii negri.

— Acea, fată hăi?... Hm! Acea nu-i aceea,
ii acela că-i harbuzu!

— Harbuzu?! Și noi cât ne-am bătut capu!
Doar și noi știam una cu harbuzu dar altfel:
am trei ulcelușe cu miere, la lelița 'n buruiene.

— Apoi a fi el și la leliță-ta 'n buruiene,
nu zic baiu, da vezi că-i ș'asa cum o spus-o
Sandu nostru.

— Ei, acuma cine mai spune?

— Mai spuneți tot dumneavoastră.

— Hai tot noi! Ce credeți c'o 'nfărcat bălaia
și nu mai știu? Iaca: Cinel-cinel, am un sac
cu mac, șede cu gura 'n jos și nu se varsă.

— Hornu cu funinginea, asta cine n'o știe.

— Nu vă grăbiți să nu vă pripiți.

— Dacă nu ne temem.

— Așa? Bine! Atunci ian să 'nvârt eu o leacă
șurubu să văd îți mai găci? Cinel-cinel: patru
bat, opt opintesc, mii și sute să clătesc.

Anița lui Bot-Gros strigă fără sine:

„Ariciu!

— Arici să te faci, că nu-i arici!... Vedeți,
v'am spus eu c'aveți să dați cinstea pe ru-
șine? S'o 'mplinit vorba mea?

— Irra, fa sbrehudă, ce nu taci tu?
Ariciu nu știi că-i ...merge pașa pe uliți cu
trei mii de suliiți.

— Ba nu, Zoiță, merge pașa pe cărare,
cu trei mii de suliiți în spinare.

— Apoi nu-i tot așa? Nu samănă?

— Samănă, da... nu răsare.

Vasile 'nfuriat:

„Ei, mâțelor, ce tot umblați huci-margina
și vă faceți a n'auzi? Gâciți ce v'am spus
noi, ori nu? C'apoi stricăm tocmeala.

— Cum nu, găcim, bădiță, găcim. Doar
nu-i cea mare pricopsală“, răspunde Zoița
lui Macovei. „Când se bat doi berbeci, cap
în cap, nu-s patru coarne, nu opintesc opt
picioare, nu să clatină mii și sute de fire de
păr?

— Așa-i! Vezi... tot trebuie să 'nvârt eu
șurubu. Credeam să-l las mai în voie, da
nu-i chip.

— Iote ce una, fetelor hăi: într'o casă
dormeau odată, spate la spate, Nimeni și
cu Nimica. Nici unu, tâlhar, să nu le deie
pace! Bate 'n ușă de sar ceia din somn și
pe urmă o rupe de fugă. Nimeni, somnoros,
dă busna pe fereastă; Nimica pe ușă. Ei acum
să-mi spuneți voi, cine o mai rămas în casă?

— Dac'o ieșit amândoi, cine să rămâie?
N'o mai rămas nimeni!

— Nimeni nu v'am spus c'o ieșit pe fe-
reastră?

— Ei, ce mai umbli, bădiță să ne 'ncurci?
Eu știu că n'o rămas nimica.

— Nimica n'o ieșit și el pe ușă, proasto?

— Bine zici, bată-l crucea, o ieșit ș'acela!

Să zic Niciunul... el o fugit, n'o 'ntrat în casă! Atunci cine să rămâie?!!

— Aici-i aici! Vezi, săracu șurub; o leacă dacă l-am strâns, face minuni! Așa trebuia să fac eu dela 'nceput, nu să vă las în banii voștri, s'aveți ce vă lăiburi. Ei, știți ori nu știți?*

Fetele, uitându-se una la alta:

„Nu știm!”

Șerpeanu, plin de bucurie, bate 'n pumni.

„Bine! Așa vă vreau: ingenunchiate ca bou la deal, nu tot de-a bățului, tot în răspăr. Mai o leacă și după păr“.

Vasile:

„Fa, ian ascultați fa. Dacă o ieșit toți din casă n'o rămas casa goală?

— Goală“, răspund cu toatele supărate!

„Apoi goală trebuia să spuneți și voi. Dacă nu goală măcar pustie și tot aceea eră.

— Iiii... iote cum ne-ai prostit!

— Ei par'că eu v'am prostit acum! Așa sunteți voi deacasă.

— Dacă-i așa să spunem și noi una. Când merge treaba pe păcălite, nu ne dăm înlături.

— Spuneți, spuneți, numai să fie cu lapte!

— Cu lapte, bădiță, cu lapte! Iaca găciți: pe țiganca la care i-ați ros foile, cu ce-o hrăniți?*

— Cum fa, cum? Țiganca?... Am ros noi foile la vreo țigancă?

— Ei nu, n'o luați pe dos! Așa vine numai vorba de țigancă“.

☞ Vasile:

„Auzi, măi Grămadă, nu sughiți? O venit iar vorba de țigancă. Spune tu întâiu cu ce-o hrănești, că noi nu știm ce mănâncă țiganii“.

Grămadă râzând:

„Apoi dă, eu îi dau lapte dulce, știți co-lea... bun!

— Iote măi, țiganu, dacă-i de-a lor, din lapte nu vrea s'o scoată“.

Dumitru Pânzariu:

„Ei, ce te mai miri? Dă și el, că n'are de unde, da ian să aibă, ar mai da? Țiganii is darnici numai cu punga altuia.

— Așa-i, măi Dumitre! Da oare noi ce naiba să-i dăm?

— Ce să-i dăm? Eu îi dau paie să crepe țiganu de ciudă.

— Și eu fân, ca să-i dreg gustu“, strigă Vasile.

Șărpeanu, apăsat:

„Ba eu mohor, ca să i să strepezească dinții și să nu strice fânu“.

Fetele rād de se omoară când aud târ-guiala băitanilor și cum să 'ntrec ei la paie și fân. Flăcăii nedumeriți rād și ei că n'au în-cotro.

„Da voi fa, ce v'arătați fasolele acolo? Nu vă place poate cu ce hrănim noi bor-cotina?

— Apoi cam nu. Doar borcotina ceea are și ea cântecu ei, că țiganca cu foile roase îi“...

Susana lui Bocăneți:

„Taci, fa Marghioală, taci nu spune, ardă-i focu să-i ardă! Nu spune“.

Repezindu-se îi astupă gura cu mânil... .

„Da de ce să nu le spun, soro, ce?“

Smâncindu-se din brațele Susanei strigă:

„Țiganca... îi mama, mama la care i-ați supt țâțele!“

Flăcăii opăriți, rămân cu gura căscată.

„Bre, bre, bre... trebuie să ne ducem să ne culcăm că ne-o vârit su'pat fetele. Ne-o tras calupu aici. Până și Grămadă, măi, nu i-ar muri mulți înainte, până și el ne-o lăsat în urmă. El o hrănit-o cu lapte, cioroiu năibii“.

* Fetele mândre.

„Apoi, dă, să nu mai râdeți de noi că iaca, vedeți, nu să știe ce ajungeți. Ulcioru nu merge de multeori la apă.

— Bine, bine, lasă! Nu mai vorbiți atâta că faceți colb din gură și ne 'nădușiți.

— Iaca lăsăm. Da știți ce una, până ce și nu știu ce, să mai spunem noi ceva proaspăt, așa pe nerăsuflate.

— Ei, vreți să mai încercați iar marea cu degetu.

— Iaca vrem s'o 'ncercăm și ce-i cu asta? Mai degrabă spuneți cine zice pe lume: beu apă că n'am apă; că, dac'aș aveă apă, aș bea vin?

— Cum fa, cum? Bea apă că n'are apă?... Ce grăiești în dodii? De unde bea el apă, dacă n'are de unde?

— Apoi iaca așa, bea de unde nu-i și ce-ai să-i faci!

— Fa, tu nu cumva să-ți bați joc de noi, că te ia dracu. Ai auzit?

— Irra..., bădiță! Așa-i cum ți-o spun eu. Să mor dacă nu-i așa. Iacă-i vedeă!

— Ş'adică juri tu că asta nu-i de loc soră cu minciuna?

— Nu; zău nu!

— Bine! Hai fugi de-aici, să nu te văd că mi să 'negreşte 'naintea ochilor. Tu însă, măi Dumitre, şi tu, măi Vasilică, şi voi, măi fraţilor-fărtaţilor, veniţi colea să punem umăru cu toţii, să scoatem caru din şanţ, că iar ni l-o prăvălit fetele, fi-le-ar ceasu sfârâit să le fie! Hai, ce ziceţi, gâcim noi azi, ori nu?

— D'apoi dă, măi Şărpene, dracu să ieie, îi tare afurisit.

— Afurisit... afurisit! Dar să ne lăsăm noi bătuţi? Hai să căutăm şi noi să vedem cine bea apă când n'are apă.

— Poate broasca, bădiţă... ei îi place apa, strigă băieţelul lui Ciornei dela Cucueţi.

— Ba broscoiu! Ai pus şi tu de te-ai gătit. Să cunoaşte c'ai crescut în Zătu n'.

(Va urmă.)

Tiberiu Crudu.

Dragoste.

În serile 'mbrăcate 'n strai de aur
Şi 'n dulce svon de cântec legănat,
Zorite 'ncep să-şi tremure chemarea
În freamăt blând izvoarele curate.

Şi 'n dornică şi caldă 'mbrăţişare
Îşi tremură petale 'nfiorate,
Din jocul apei pururi călătoare
Pe-al valurilor sbucium răsfirate.

Tresar în somn, din cercuri largi de ape,
Sfioase flori în umbră răsărite
Şoptind povestea blânelor fecioare
De-al noşii farmec veşnic ispitite.

Tihnită, noaptea cerne flori de doliu
Urzind al vremii caer în tăcere:
Din cer se lasă binecuvântarea
Deasupra tăinuitelor unghere.

... De farmecul furişelor săruturi
Învins, doinindu-şi dragostea 'n surdină,
Pribeag părăul iar porneşte 'n lume
Şi undele-i de-un dor strein suspină.

Vecernie.

Biruind mulţimea şoaptelor de seară
Glas domol de clopot zărite 'nfioară,

S'a 'mbrăcat în aur sfânta mănăstire
Ca s'asculte rostul slovei din psaltire.

Toaca 'n dulce cântec văile trezeşte,
Jos, în colţ de codru, soarele-asfinţeşte

Licăriri sfioase tremură 'n unghere
Ca nădejdea 'n inimi fără mângăere

Şi sub larga boltă, umbrele cărunte
Vin s'aprindă 'n taină stelele mărunte.

Şi cum trec prin colbul drumului de ţară
Mă 'nfioară vraja serilor de vară.

I. N. Pârvulescu.

Povestea unei vieți.

Roman de I. Agârbiceanu.

(Urmare)

Temerile avocatului Chirca fură zădărnice. Seara, casele familiei Grecu se umplură de lume. Nime nu fusese uitat dintre cei cari luară parte la alegeri. Nu numai candidații de avocat, ci chiar și scriitorii din cancelaria lui Grecu și din altele, fură invitați. Se mai aflau aici și oameni cari nu avură nici în clin nici în mănecă cu alegerea. Slușbași pe la judecătoria regească, pe la tribunal. Cu un cuvânt toți cari se puteau număra în pătura intelectualilor din oraș.

În patru săli vaste erau așternute mesele încărate cu bunătăți, cu mâncări și beuturi. Până se așezară la mese mulți din cei invitați vorbeau în taină, pe șoptite. Alții erau cufundați în conversații aprinse. Obiectul tuturor conversațiilor erau alegerile, luptele ce s'au purtat, alegătorii, cei buni și cei slabi de înger, reușita. Pe fețele, în ochii multora se citea o mare mulțumire. Chiar și celor cari se simțeau mai stânjeniți, în vorbă, în purtări, li se coborise par'că o dulceață în liniile fețelor, în priviri. Erau măguliți că nu fuseră uitați.

Mulți dintre cei de față vor fi vorbit de multeori de rău, vor fi invidiat în adâncul sufletelor pe doamna Olimpia, familia Grecu. Însă acum zâmbetul de plăcere, de compleșanță, de îndestulare eră pe fețele celor mai mulți. Unii dintre cei prezenți făceau impresia că stau mereu gata să servească. De câteori se deschideau ușile, și intră vr'un lacheu, unii dintre cei prezenți făceau mișcări instinctive ca și când ar fi voit să le ajute la ceva, ca și când ar fi o mare cinste pentru ei să le poată fi de vr'un folos chiar acestor servitori, cari se țineau de această casă bogată. Ei aveau, inconștii, privirile acelea unse par'că, inconștii făceau anume mișcări. O slăbiciune omenească, îndestulată acum, îi făcea pe mulți ridicoli.

Dar erau între invitați destui ca și avocatul Chirca. Aceștia conversau liberi. Aceștia nu respirau un aer nou. Erau însă și aceștia veseli: bucuria reușitei de ieri le umplea sufletele. Poate cei doi-trei cari se gândiseră la ei, când fu vorba de candidare, vor fi avut vr'un ghimp pe inimă.

Domnul Vasile Grecu trecea zâmbind dela un grup la altul. Primea, cu aceeași bună-tate pe față, felicitările tuturor. „Mă bucur pentrucă a reușit candidatul partidului național, nu pentru reușita mea personală“, le răspundea dânsul.

Avocatul Chirca vorbiă într'un colț cu

Ion Florea. Acesta sosise abia acum. Se folosise de libertate, cum îl învățase șeful, și într'o cafenea începă o discuție nesfârșită cu un coleg.

„M'am înșelat, zise avocatul Chirca, d-na Olimpia se pricepe de minune la orice. Simte situațiile.

— Da, sunt foarte mulți invitați,“ zise Florea privind mulțimea de oameni.

„E bine așa, tinere. Totdeauna am zis că o judecată pripită e greșită. Cât privește pe femei, se vede că judecata noastră e totdeauna pripită.

— E adevărat, răspunse Florea. Nu știu unde am cetit că femeia e taina cea mai adâncă a vieții.

— Și domnișoara Grecu?“ îl întrebă repede, zâmbind ușor șeful. În clipa aceasta intră un servitor care-l pofti pe Florea puțin afară.

„Doamna te poștește pe-o clipă în salonaș“, îi spuse acesta.

Florea bătu ușor în ușe. Doamna Olimpia îl așteptă în lumină, într'o toaletă strălucită. În pași ușori se apropie repede, plutind par'că, de Florea, și înainte ca acesta să fi avut vreme să se aplece, să-i sărute mâna, ea-l îmbrățișe cu patimă, îl strânse ca'ntr'un cerc de fier, apăsându-i sânii grei și tari pe piept. Apoi înfrorată, oftând, îl lăsă.

„Poate fac o prostie, dar te rog să scuzi, domnule Florea“, începă ea repede în vreme ce sânii ei bogăți se înălțau des. „Nu mai puteam să aștept! Trebuie să-ți mulțumesc acum, îndată. Să fi venit aseară îți mulțumeam atunci. Domnule Florea, ne-ai adus o mare, o foarte mare fericire și cinste. Îți mulțumesc din toată inima“. Ea tăcu, deveni palidă și ochii ei împrăștiau luciri de ghiță. Făcă o mișcare ca și când ar fi voit să se retragă.

Ion Florea simți povara sânilor pe piept, simți pe trup urmele brațelor ei. Prin cap începă să-i vâjje, ca și când i s'ar învărti acolo un vâjeit de vânt. Nu putea spune un singur cuvânt.

„Mărioarei, bărbatului meu, mie ne-ai făcut o nespasă bucurie. Aseară să fi venit la noi, toți trei te-am fi îmbrățișat. Da, aseară te adoram toți trei“; începă din nou doamna Olimpia.

Ion Florea își înălță capul. O privi pe doamna Olimpia. Îi pără foarte liniștită.

„Mi se pare, doamnă, zise el liniștindu-se, că rolului meu îi dați prea mare importanță. Cât am făcut eu au mai făcut și alții.

— Dumneata ai fost totdeauna prea modest, domnule Florea. Dacă nu vrei să-mi crezi mie, întreabă pe bărbatul meu, întreabă pe Mărioara, întreabă pe toată lumea. Dumneata ai câștigat ieri învingerea, ca bărbat de încredere al lui Grecu. Și pentru aceasta nu-ți putem mulțumi îndeajuns. — Pentru că, domnule Florea, e mare cinste a fi deputat, a lua parte activă în cameră. Și dumneata știi că avocatul intrând odată acolo își va ști face datorința. Va fi mereu în postul lui, ca un adevărat erou. Ochii Olimpiei la cuvintele din urmă începură să învie, să îmbrăștie lumini ciudate.

Cuvintele din urmă îi părură întâi lui Florea ca o batjocură. Cum poate o femeie să spună înaintea unui străin, în serios, că bărbatul său e „un erou”? Dar se gândi, îndată ce și-l închipui pe Grecu, că de omul acesta nu se poate lega nici o batjocură. Nici chiar dacă batjocura ar veni dela doamna Olimpia. „Va fi totuși adevărat: sumeția, vanitatea o face să spună cuvinte ridicole” își zise el. Și deodată îi trecu un gând ciudat prin minte: „Eu le-am făcut un serviciu. Am luptat ca femeia aceasta să-și stâmpere vanitatea. S'acum îmi mulțumește ca unui servitor care i-a mântuit un lucru scump de perire: mă îmbrășiază!” Prin mintea lui judecata se țeseă fulgerător mai departe: „Dacă-mi mulțumește cu atâta, ca și când mi-ar zice: cu atâta e de-ajuns. Ți-ai făcut slujba, ai primit mulțumita, poți merge. Dar mai departe, la Mărioara să nu te gândești”. Când ajunse aici, ca un razim, îi veniră în minte părerile lui Chirca despre domnul Grecu.

Toate acestea trecură fulgerător prin mintea lui Florea. Mai statornic rămaseră în capul său părerile lui Chirca. Și, simțindu-se sprijinit, el își înălță mai tare capul, privi cu hotărâre la femeia, care-l învăluia cu aceleași priviri neînțelese.

„Domnul Grecu sigur își va face datorința, doamnă, zise el. Dar, vă rog să credeți, că meritul reușitei e al tuturor cari au muncit, nu numai al meu. De pildă un țaran, unu Dan Bârsan, a făcut de-o sută de ori mai mult decât mine.

— Ei, dumneata din modestie te înjosești. Asta nu-i frumos. De altfel poți spune ce vrei. Noi credem ce ne place,” zise ea și închinându-și capul eși, zicându-i c'un zâmbet: la revedere.

„Așa?” își zise Ion Florea eșind, eu pot spune ce vreau? El eră foarte palid. În prag se întâlni cu Mărioara.

Fata se opri, îl privi în lumină.

„Bună seara, domnule Florea. Dar ce ai, ești așa de palid?”

— Nu știu, domnișoară. Am vorbit mai

înainte cu mama dumitale: M'a chemat să-mi mulțamească. Închipue-ți dânsa crede că toată învingerea eu am câștigat-o, dar...

— Și n'ai câștigat-o dumneata? Ei, uite modestia! Și tata, și domnul Chirca, toți o spun asta”. Și Mărioara îi zâmbi fericită.

„Dacă și dumneata crezi așa, apoi nu mă mai mir de nimic, nici de doamna Olimpia”, zise el mulțumit. „Dar îți spun drept, mulțumita dumniei mi-a părut foarte ciudată.

— Da, zise repede domnișoara Grecu, mama are o bucurie, o satisfacție nemărginită. Toată ziua a pândit o veste. Aseară a venit cu telegrama trimisă de dumneata, ca o furtună în casă. L-a îmbrășiat pe tata, m'a îmbrășiat pe mine, ceace nu i-a fost niciodată obiceiul. Dacă erai și dumneata de față, și domnul Chirca, cu siguranță că nu scăpați nici dumneavoastră neîmbrășiați”. Și ea răsese dulce.

„Cât mă privește pe mine din ieri seară s'a făcut seara de azi,” zise zâmbind Ion Florea.

„Te-a îmbrășiat?”

— Da. Și mi-a mulțumit de nenumărate ori,” răspunse el liniștit.

„Nu-i mirare, zise fata repede. Mama e mereu veselă. Cum ai spus dumneata, e într'adevăr ciudată. N'am crezut niciodată că reușita tăii să-i cauzeze o așa de imensă satisfacție. Căci, dacă am băgat bine de seamă, e mai mult satisfacție decât fericire”. Tăcu puțin apoi întreabă, ridicându-și privirile albastre spre Florea:

„Fericirea e mai liniștită. Nu?”

— Da, domnișoară,” răspunse el.

Ei făcură câțiva pași împreună. Măinile lor se atinseră, se strânseră ușor.

„La revedere, domnule Florea”, zise ea lăsându-l repede, și dispărând cu pași ușori pe-o ușe.

Când intră Ion Florea lumea se așezase la mese. Văzû buchete de flori, tacămuri strălucind, văzû pe-o parte un șir de cefi alineate, de cealaltă parte văzû albind un șir de șervete, prinse în același fel la piept.

Domnul Chirca îi rezervase un loc lângă dânsul. Dumnealui aveă și de cealaltă parte un loc rezervat. Doamna Olimpia, în fruntea mesei, eră foarte frumoasă. Părea întinerită cu zece ani. Florea o văzû și simți sânii ei tari pe pieptul său.

Ion Florea își ocupă locul lângă șeful său.

„Ai făcut și pe domnișoara Grecu să întârzie. Ei, tinere! îi zise domnul Chirca, n'am găcit?”

— Ba da. Am întâlnit-o când am eșit dela doamna Olimpia,” răspunse Florea.

„Așadar doamna Olimpia te-a chemat?”

— Da. A ținut să-mi mulțamească pentru că am contribuit și eu la reușita.

— Dumneaei e foarte veselă. N'am văzut-o niciodată astfel. A mulțumit la toată lumea. Mie mi-a zis: scumpul meu prietin. Așa nu m'a numit încă niciodată", zise domnul Chirca.

Furculițele, cuțitașele, țincăneau neîntrerupt. Cei mai mulți mâncau în liniște. Unii conversau încet, spuneau întâmplări din campania electorală. Erau însă destui, cari, urmând pilda lui Chirca, conversau în libertate.

Capetele cele mai multe erau aplecate asupra farfuriilor. Din când în când servitorii intrau, servind alte și alte mâncări, buteliile cu vin se destupau și păharele se duceau la gură.

Doamna Olimpia conversa cu multă animație cu un colonel trecut la pensie, pe care-l avea la dreapta. Din când în când râsul ei curat trecea în valuri arginții prin sală.

Pe fețele, în ochii unora începuseră să se arete puterea vinului. Și aceștia începuseră să aibă deodată o mare mâncărime de limbă. Sgomotul începuse să se ridice prin sală.

Mărioara veni târziu, și își ocupă locul la dreapta domnului Chirca.

"De-acum trebuie să vie primăvara", zise avocatul surizând domnișoarei Grecu. "Între doi tineri trebuie să-mi uit și eu bătrânețele.

— Așa, par'că dumneata ai fi bătrân, răsă Mărioara.

— Nu eu, ci anii, domnișoară. Anii sunt dușmanii noștri.

— Anii și slujba de avocat, d-le Chirca", zise Florea.

"Să vezi, domnișoară, tânărul ăsta dela stânga are să fie nenorocit în viață. S'a ales o carieră care nu-i place", zise răutăcios Chirca.

"Nu-i place advocatura domnului Florea?" întrebă Mărioara cu o nuanță de tristeță în voce.

"Nu! zise cu hotărîre domnul Chirca. Inchipești și azi a venit să lucreze în cancelarie. Azi! Dupăce trei săptămâni a alergat neîntrerupt. Abia am putut să-l mișc dela masa de scris.

— Domnul Florea e conștiințios în toate", zămbi domnișoara Grecu.

"Afli?" o întrebă repede avocatul, privind-o c'un suris în care nu puteai deosebi de-i batjocură ori bunătate.

"Domnul Chirca e un om neînțeles, domnișoară", răspunse Florea în locul Mărioarei. De-oparte iubește pe oamenii muncitorii, de altă parte spune că advocatura e o slujbă amară. Eu am făcut aluzie la cuvintele dumnilui, când am zis că și advocatura e un dușman al nostru.

— Da, tinere, și șeful dumnilui în amândouă cazurile are dreptate", zise avocatul. "Însă acum să-mi dați voie! Ar fi vremea

toastelor. Și, mi se pare, eu va trebui să încep seria". El bătu cu inelul de aur în păhar. În sală se ridică sgomotul, veniă mai ales din sălile vecine, unde invitații mâncară și mai ales băură în deplină libertate.

În sală se făcu îndată tăcere. Lumea aștepta de mult toastele. "S'auzim, s'auzim", răsună prin sală.

"Să-mi dați voie, domnilor, începă avocatul Chirca, să ridic păharul meu în sănătatea bărbatului care de azi încolo va fi un stâlp puternic întru sprijinirea și apărarea drepturilor noastre în camera țării, și care în seara aceasta ne-a întrunit la masa sa bogată. Înțelepciune și putere de muncă nu-i putem dori dela Dumnezeu, pentrucă aceste două le are în măsură neobișnuită. Tot ce-i putem dori este ca Dumnezeu să-i deie sănătate deplină și viață îndelungată. Cercul nostru electoral va fi totdeauna mândru, că a putut trimite în cameră o minte atât de strălucită, că a putut da deputaților români, aleși pe baza programului național, un coleg atât de neprețuit. Dumnezeu să-l țină la mulți ani".

Aplauzele isbucniră ca o furtună. Domnul Chirca se duse repede, cu pașii lui mărunți, ciocni cu Grecu, îi strânse mâna cu căldură, și când se întoarse avea ochii umezi.

Dupăce oaspeții se așezară, se liniștiră, se ridică nou alesul deputat.

"Țin să vă mulțumesc, întâiaoară, domnilor, că mi-ați făcut cinstea să vă pot vedeă în seara asta la mine. Mi-ați dat astfel posibilitatea să vă mulțumesc din nou, pentru încrederea ce-o puneți în mine, pentru neobosita d-voastră muncă ce ați pus-o întru biruința candidatului partidului nostru. Dumneavoastră toți ați pus câte-o petricică la clădirea măreată pe care trebuie s'o începem: deșteptarea conștiinții drepturilor politice în poporul nostru dela țară. Fiți siguri, domnilor, când această conștiință va pătrunde adânc în suflete, poporul nostru nu va trimite numai atâți deputați, ca azi în cameră. Zelul ce l-ați arătat acum, să-l păstrați, să-l înmulțiți pe viitor. Să trăiți, domnilor".

Ovațiile nu mai conteniau. Mai ales în salele vecine înviau iarăși și iarăși, mai furtunoase.

Începută odată seria toastelor urmară încă vreo cinci-șase. Unele potrivite, altele lungi, încălcite, fără nici un miez. Chiar spre sfârșit se ridică un profesor trecut la pensie, care își începă toastul dela Adam.

"Omul a venit liber pe pământ — începă el — însă dușmanul lunei ș'al omului, sămănătorul tuturor relelor pe pământ, n'a putut suferi această libertate". Vorbî despre căderea protopărinților, despre deosebitele

feliuri de robii, fizică și morală, despre libera omului voință, despre felul cum a fost înțeleasă libertatea în antichitate, la Greci și la Romani. Pîntr'o serie nesfârșită, de treceri și schimbări, ajunse la iobăgie, la libertate, egalitate, frățietate, la guvern responsabil, la dreptul de vot la alegeri. Și în urmă constată că alegerile de acum n'au fost libere, și cu atât mai mare este biruința noastră.

Încă pe când ajunsese numai la evul vechiu, doamna Olimpia se strecură afară. Oaspeții începură să bea, să povestească.

„Asta ar fi bun de deputat în vreme de obstrucție”, zise avocatul Chirca domnișoarei Grecu.

Fata nu răspunse. Își țineă buzele strânse, căci răsul o bufnea mereu, și numai cu greutate se stăpânea.

Când se sfârși toastul lui, într'o larmă destul de mare, abia se auziră câteva strigăte de „să trăiască” și oaspeții se ridicară. „S'a făcut vreme frumoasă, domnișoară. Măne pot spera să vă însoțesc la plimbare?” întrebă Florea pe domnișoara Grecu. Ea se pregătea de ducă.

„Da. Cu plăcere, domnule Florea. Mi-e și dor de-o plimbare. Te aștept la patru”. Ea inclină ușor din cap și dispărură. Oaspeții se strecurară rînd pe rînd, între ei și Ion Florea. Dar avocatul Chirca mai rămăsese. Lui îi părea domnul Grecu foarte obosit.

„A fost grea seara asta”, îi zise Chirca.

„Nu atîta seara, cât gândurile. Grija cancelarii nu mă lasă în pace. Mi-e greu să mă despart de ea, mi-e teamă s'o las singură”.

Chirca nu răspunse. Privea, distrat pînă, prin casă.

„Eu aș avea un „proiect de rezoluție”, zise el deodată, zămbind. „Să-l angajezi pe Ion Florea cu conducerea cancelariei. Atunci poți fi deplin liniștit”.

Avocatul Grecu își ridică ochii, îl privi îndelung, scrutător pe Chirca.

„Mi se pare n'ai spus întreg „proiectul de rezoluție”, zise el liniștit.

„Adevărat, răspunse Chirca, am spus premisele, concluzia am înghițit-o.

— Și pentru ce?

— Nu știu încă ce păreri ai tu despre tînărul meu. N'am vorbit niciodată cu tine mai amănunțit despre el”, zise Chirca.

„Ei bine, eu îl cred un om foarte destoinic. Un om de acțiune, un om harnic.

— Și nu te înșeli. Dar eu mai cred că-i un tînăr foarte deștept și mai presus de toate îi place foarte mult de domnișoara Mărioara.

— O știi asta cu siguranță?” întrebă Grecu cu interes.

„Da, mi-a declarat azi, înainte de prânz. Concluzia proiectului meu de rezoluție ar fi deci, ca peste un an, peste doi domnișoara Grecu să se iscălească Mărioara Dr. Florea”.

Advocatu Grecu tăcu. Dar un zămbet îi răsări din colțul buzelor și se răspîndi peste toată fața lui. Ochii îi luminau.

„M'am gândit și eu la asta, prietino”, zise după un restimp de tăcere Grecu. „N'ar fi rău. Se vede un băiat foarte cinstit.

— Nu se vede, este, prietino. Eu îl supraveghez acum de-o jumătate de an.

N'ar fi rău, zise iarăși Grecu. Eu, deocamdată pe Mărioara o duc cu mine, să urmez vreun an la conservator. E tînără încă.

Da, da, asta e foarte bine, asta n'are a face, făcî repede d-l Chirca! Tinerii pot să aștepte încă. Dar dacă fata se va învoi, tu nu vei opri căsătoria asta?

— Nici aceasta, nici alta pe care Mărioara ar dori-o. Eu țin s'o văd fericită”.

Chirca sări de pe scaun, își frecă degetele osoase cu mulțumire și zise: „Atunci îi căsătorim!

— Dar Mărioara, prietino, ține la el mai mult decît la un prietin, la un bun patinator?” întrebă cu liniște Grecu.

„Așa cred, iubite. De altfel ne vom convinge”. El îi dori noapte bună, îi strînse mîna cu căldură și eși.

Vas. Grecu mai rămăsese. Un zămbet dulce îi lumină fața: se gîndia la fata lui, la Mărioara.

(Va urmă.)

APEL

cătră publicul românesc.

Sunt aproape doi ani de zile, de când s'a pus și la noi, Români din această țară, bază unei fundațiuni pentru ajutorarea ziariștilor noștri. Inițiatorul acestei fundațiuni, d-l Dr. Ioan Mihai, înțelegând, că — dacă voim ca ziarisții noștri să ajungă la înălțimea misiunilor și să-și ocupe rolul ce trebuie să-l aibă în viața unui popor, avizat atât de mult la presa sa națională, cum este poporul nostru — nu mai pot rămâne lipsiți de sprijinul material, care să le asigure viitorul și bătrânețele, a donat pe seama fundațiunii inițiate de D-sa, însemnata sumă de Cor. 25.000.

Aceasta a fost o donațiune foarte frumoasă, care însă e a se considera numai ca bază a fundațiunii pentru ajutorarea ziariștilor noștri, bază pe care va avea să se așeze o instituție creată din obolul întregului nostru popor. Fundațiunea trebuie continuu augmentată, căci numai dispunând de fondurile necesare, va putea să-și ajungă ținta ce o urmărește: să fie de fapt o garanție reală pentru asigurarea viitorului acelor, cari s'au dedicat și se vor mai dedica serviciului greu al pressei.

Până azi însă, din cauza împrejurărilor puțin prielnice, nu s'a putut face aproape nimic pentru augmentarea fundațiunii ce ne preocupă. Dar socotim, că a sosit timpul, să ne interesăm cu seriozitatea ce o merită și de această chestiune și epitropia subsemnată își consideră de cea dintâi datorință a sa, să se adreseze pe această cale tuturor oamenilor noștri de bine, poporului românesc de pe pretutindena cu rugarea, să sprijinească — fiecare cum și cu ce poate — acțiunea pornită în scopul augmentării cât mai grabnice a numitei fundațiuni.

Din parte-ne suntem siguri, că pe lângă interes și bunăvoință față de cauza ziariștilor noștri, în scurtă vreme fundațiunea va putea ajunge la minimul sumei — Cor. 50.000 — recerută de literele fundamentale, pentru ca să-și poată începe activitatea și astfel să devină cât mai curând un razim pentru ziarisții noștri. — Și prilejuri pentru a ne putea da concursul la augmentarea cât mai grabnică a fundațiunii, avem destule, numai interesul și bunăvoința să nu ne lipsească. Serbări, producțiuni și petreceri aranjate în beneficiul fundațiunii pentru ajutorarea ziariștilor noștri sunt tot atât de potrivite și binevenite ca și răscumpărările de diferite evenimente familiare și îndatoriri sociale. Începutul trebuie făcut numai, și modestele contribuiri de acest fel vor deveni cel mai fecund izvor pentru augmentarea atât de dorită a fundațiunii noastre.

Se poate însă — și avem mare nădejde — că între noi se vor găsi și bărbați de inimă, cari să se decidă a face și donațiuni mai mari pe seama fundațiunii noastre. În asemenea cazuri, administrarea și ținerea în evidență a astorfel de donațiuni se face în așa mod, încât ele — deși vor face parte din averea fundațională — se vor arăta totdeauna separat, și aceasta ca un tribut de recunoștință pentru aceia, cari în chipul acesta vor contribui la augmentarea acestei fundațiuni. E un sistem acesta, care se practică și în alte părți și care deci va putea fi de folos și fundațiunii noastre.

Adresând aceste cuvinte publicului nostru românesc, ne place a crede că ele vor află răsunet în inimile tuturor și că augmentarea fundațiunii noastre va urmă în măsura, în care o reclamă necesitatea cea mare, pentru care s'a înființat.

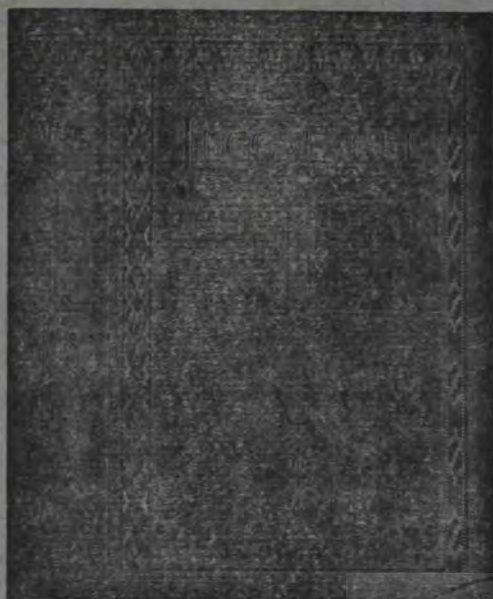
În această speranță, rugăm ca orice contribuție să se trimită la banca „Ardeleană“ din Orăștie (Szászváros), care administrează averea fundațională și orice lămuriri și informațiuni cu privire la fundațiunea și augmentarea ei să se ceară dela secretarul Epitropiei, d-l Ioan I. Lăpădatu, director al „Băncii generale de asigurare“ din Sibiu — Nagyszeben.

Epitropia fundațiunii

pentru ajutorarea ziariștilor români din Ungaria.

Scoarțe pentru Luceafărul

orice an cor. 2.—.

Colecțiile revistei „Luceafărul“.

Logătură elegantă în pânză.

Anul I, (1902)	epuizat
Anul II, (1903)	„
Anul III, (1904)	16 cor.
Anul IV, (1905)	epuizat
Anul V, (1906) Ed. simplă	16 „
Anul V, (1906) Ed. de lux	25 „
Anul VI, (1907) Ed. simplă	16 „
Anul VI, (1907) Ed. de lux	25 „
Anul VII, (1908) Ed. simplă	16 „
Anul VII, (1908) Ed. de lux	25 „
Anul VIII, (1909) Ed. simplă	16 „
Anul VIII, (1909) Ed. de lux	25 „
Anul IX, (1910) Ed. simplă	16 „
Anul IX, (1910) Ed. de lux	25 „
Anul X, (1911) Ed. simplă	16 „
Anul X, (1911) Ed. de lux	25 „

Toate colecțiile împreună ediția simplă
100 cor.; ediția de lux 150 cor.

Biblioteca scriitorilor dela noi

apare sub auspiciile

„Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“

îngrijită de Oct. C. Tăslăuanu.

A apărut —
primul volum:

AMINTIRI

schite și novele

de

Alexandru Ciura

În care se zugrăvesc crâmpoșele din viața de student, sbuciumări din lupta sufletelor desrădăcinate, cari s'au rupt de lângă vatra țărănească și s'au făcut cărturari, apoi scene din traiul patriarhal al băieților și moșilor din Munții-Apuseni și amintiri din plăpânda lui copilărie. E cel mai bun volum a talentatului scriitor Al. Ciura. Volumul e precedat de o recenziune critică scrisă de d-l Oct. C. Tăslăuanu și de portretul lui Ciura.

Prețul unui volum: Cor. 1.60.

Se găsește de vânzare la toate librăriile.

Din casa nici unui cărturar român dela noi să nu lipsească
această Bibliotecă.